

۲۰۱۶/۱۲/۳۱

آصف بهاند

لاورکي لارويان

اټمه برخه

د سیاف جان؟ او مزارې جان؟ تر منځ درې خونړۍ جگړې په کابل پوهنتون، دهبوري او میرویس میدان کې ما په خپلو سترگو لیدلي دي؛ خو اوس چې سیاف جان؟ د حزب وحدت له رهبرانو او آصف جان؟ محسنی سره وروري او مینه کوي، په غیرو سترې مه شي سره کوي؛ ټول خلک حیرانیري.

یو وار ژورنالېستانو له سیاف جان؟ نه پوښتنه وکړه:

تاسو چې اوس داسې مینه او وروري کوئ، هغه جگړې مو د څه له پاره کولي، هغومره خلک مو د څه له پاره وژل؟ سیاف جان؟ په ځواب کې وویل:

«کومې جگړې؟ چیرې؟ زه هیڅ خبر نه یم.»

په مکرویانو کې د لالا لطیف د اوسیدو پټه وه، یوازې مور مې په کلي کې پاتې وه، نور د احمد شاه د خسرګني په شمول، ټول په هماغه درې کوتیز کور کې سره ټول شوي وو، زه هم یوه شپه ور پېښ شوم په همدې شپه مې په کور کې سره را ټول شوي خلک وشمیرل، تعداد یې شپږدیرش تنوته رسیده. زه غونج ویده شوی وم، پښې مې چې شخې شوي، غځولي مې، نه غځیدي؛ که گورم حنیف جان ورور مې زما پښو سره په ناستې ویده شوی و.

هلته هم نور د گزارې ځای نه و، د مرګ په انتظار مو شپې سبا کولې. هري خوا ته مو چې مخه کوله، په دزو مو هرکلی کیده. په وطن کې د روانې غمیزې او ستونزو په حل کې ما هیڅ ډول مرسته نه شوه کولای، زما ټوله میرانه دا وه چې یوازې مې خپل اولادونه او ښځه، لکه د پیشکې بچي له یوه ځای نه بل ځای ته د مرګ د ویرې له لاسه لیرېدل. نور په تګ راتګ هم سترې شوی وم؛ نو هماغه و چې د خپل ځان او د خپلو ماشومانو د سر ساتنې په خاطر له وطن نه د وتلو پریکړه مو وکړه. مور له ډیر مجبوریت نه داسې خوا ته مخه کوله چې باید نه مو وای کړي. پاکستان ته، هغه ځای ته چې انگریزانو د خپلې ماتې د غچ اخیستنې په خاطر، د سیمې د هیوادونو او خلکو، په ځانګړې ډول د افغانستان او هند له پاره د سترګو د ازغې په ډول په ځای پرېښی و.

انگریزي استعمار د آسیا او منځني ختیځ د خلکو د آزارولو په خاطر په ۱۹۴۷ م کال کې دوه نا جایز اولادونه وزیږول، چې یو یې اسرائیل او بل یې پاکستان و. زما پلار نظامي صاحب منصب و او دوه څلویښت کاله یې د افغانستان په اردو کې خدمت کړی دی. زه لا ماشوم وم چې د ده له خولې نه مې د پاکستان د جوړیدو او له افغانستان سره یې د ستونزو په باب څه نا څه اوریدلي وو. دا کیسه یې هم مور ته کړې وه چې دی زلمی صاحب منصب و او د همدې ستونزو په اړوند سردار داود سفیري اعلان کړی وه او...

نو له هغه وخته مې دغه غوټې په زړه کې پاتې وې. په افغانستان کې د ۱۳۵۷ کال بدلون، د پاکستانی سیاستوالو له پاره لنگه غوا شوه. له شوروي اتحاد سره په سره جګړه کې ښکېل ټولو هیوادونو د سرې جگړې تر څنګ په پټه د تودې جگړې اور هم بل کړ.

امریکا، اروپایي هیوادونو، سعودي عرب او... د خپلو اهدافو د پوره کیدو له پاره دا اشتهاب هم وکړه چې په ډیر لوړ مصرف یې د شوروي او نوي شوروي پلوه دولت پر ضد د پاکستانی اردود استخباراتو په لارښوونه د وسله والو روزل پیل کړل.

ټولې مرستې لومړی پاکستانی مقاماتو ته ورکول کیدې، بیا له هغو مرستو نه ډیره لږه سلنه ټوپکوالو ته په لاس ورتله، دغه راز مهمه څولا دا ده چې پاکستان له امریکا څخه د شوروي د ضعیفولو په بدل کې افغانستان د خپلې حق الزحمې په ډول غوښته. دا خبره د وخت د «I.S.I» رئیس اختر عبدالرحمن، د سي - آی - ای د وخت رئیس ویلیام کیسی ته د ضیالاحق په ګډون په یوه ځانګړې غونډه کې کړې وه: (ابراهیم عطایي، نگاه مختصریه تاریخ معاصر افغانستان، ص ۴۹۳)

د ضیالاحق لویه هیله دا وه چې په افغانستان کې باید د پاکستان تر نظارت او هدایت لاندې یو ډیر ضعیف حاکمیت منځ ته راشي او دا کار هغه وخت ممکن و چې د نجیب د حاکمیت اردو له منځه یوړل شي او اقتصادي - فرهنګي موسسې له بیخ او بنیاد څخه ویجاړې شي. ضیا الحق د دې پلان د تر سره کولو له پاره پاتې نه شو، ده او اختر عبدالرحمن خپل سرونه وخورل، خو نواز شریف دغه پلان د نا امله پلورل شوو افغانان تنظیمي مشرانو په وسیله تر سره کړ.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پاڼوالی د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

پاکستانیانو او ایرانیانو د تنظیمي توپکیانو په وجود کې دغه پلان ډیر ښه عملي کړ. ټول عام المنفعه موسسات یې وسوځول، پلونه، د برق پایې، لویې لارې، مکتبونه، پوهنتونونه، فابریکې او هر څه د اور خوراک شول. پاکستانیانو د امریکا د غولولو له پاره د پېښور د موافقه لیک پر اساس لومړی لږ څه معتدل اخوانی صبغت الله مجددي وړاندې کړ او بیا یې د ضیا الحق د پلان پر اساس د یوې ضعیفې ادارې د رامنځ ته کېدو په خاطر اصلي مکتبي اخوانی، د اخوانیت په ځاله کې روزل شوی اخوانی، برهان الدین را وړاندې کړ.

رېباني باید څلور میاشتي په واک کې پاتې وای، خو دی په خپل ټول توان او مداري گری سره څلور کاله د واک پرگدی ناست و. دی دومره د واک لپونې و چې د «پهلوان زنده خوش است» واقعي مفهوم یې هم په ځان تطبیق کړ. کله چې د ۱۹۹۴ کال د سپتمبر په ۲۷ طالبانو کابل ونیوه، رېباني تخار ته وتښتید او هلته یې «کانتینري حکومت» جوړ کړ. استاد ابراهیم عطایي په خپل کتاب (نگاه مختصر به تاریخ معاصر افغانستان، ص ۴۹۲) کې لیکي چې رېباني په تخار کې کانتینرونه ایښي وو، په یوه یې لیکلي و د پوهنې وزارت، د بل کانتینر په لوحه یې لیکلي و د کورنیو چارو وزارت، په همدې ډول نور وزارتونه او د یوه زاړه کور پر زړې دروازي یې لیکلي و:

مقام ریاست جمهوري افغانستان.

او دا دی تر نن پورې د افغانستان د وړانې غمیزې پره هیڅوک پر ځان نه مني. نه بهرنيان او نه هم تنظیمونه، هر یو یې یو پر بل وړ اچوي. ښه مثال یې د دارالامان مانی ده. مسعود جان؟ د آسمایي د غره پر سر توپونه خښ کړي وو او لږ او بر کابل یې پرې ویشته. د دارالامان تاریخي مانی له همدې غره څخه د توپ په ډزو وړانه شوه، خو د شوراى نظار غړي او پلویان یې وایي:

«قصر دارالامانه گلبدین خراب کد.»

پاکستانی نظامیان له تنظیمي توپکیانوسره گام په گام د کابل د وړانولو او سوځولو له پاره را روان وو. دا د امان اشک ریز د خولې خبره ده چې ما ته یې په خپله ویلي ده:

کله چې توپکیان ارگ ته ننوتل، لوړ رتبه پاکستاني مقامات هم ور سره وو. امان اشکریز په دې وخت کې د راډیو تلویزیون د نظامي برخې مسؤل و، د خپل یونټ سره د خبر جوړولو په غرض ارگ ته تللی و، توپکیانو په ارگ کې برگ اتن جوړ کړی و، تاویدل را تاویدل. د ارگ له منځ نه د پاکستان کوم لوړ پوړي چارواکي د تلیفون پر کرښه نواز شریف ته داسې مبارکي ورکوله:

مبارک دي وي، زه د ارگ له منځه خبرې در سره کوم.

کله چې نواز شریف د اپوزیسیون تر سختو انتقادونو لاندې راغی چې د واکدارۍ په دروره کې یې د پام وړ څه نه دي کړي، نو ده په هسکه غاړه و ویل:

که مې نور هیڅ نه دي کړي، دا ویاړ مې بس دی چې د افغانستان پیاوړی اردو مې په گونډو کړ، له منځه مې یوړ، افغانستان مې په اور کې وسوځاوه او لوټه، لوټه مې کړ.

د پېښور، پلچرخي او اسلام آباد د غونډو او تړونونو ښکاره او مخامخ رهبري «آی اس آی» کوله. ټولې بهرنۍ مرستې اول پاکستانیانو ته په لاس ورتلې، د مرستو ډیره سلنه به دوی په بیلابیلو نومونو مصرفوله، لږه سلنه به تنظیمي مشرانو ته ورکول کیده. پاکستانیان و به اصلي مرستې خپله اخیستي او په بدل کې به یې د خپلو سلاح کوټونو او گدامونو زنگ و هلي وسلې افغانانو ته ورکولې او جگړې ته به یې لیرل.

دغه راز ایران هم په افغانستان کې د خپل منفي رول په لوبولو کې له پاکستاني سیالانونه وروسته پاتې شوي نه دي. که پاکستان د افغانستان د وړانولو له پاره اوه وسله والې ډلې وروزلې؛ نو ایرانيانو اته ډلې وروزلې.

ایران د نظامي یرغل تر څنګ پر افغانستان باندې فرهنگي یرغل هم کړیدی. ایرانیانو په سیمه کې د شیعې ایزم د پراختیا او ترویج او د فارس د امپراتورۍ د بیا جوړولو له پاره، پر ټولو افغانانو باندې د فارسي ژبې د تحمیل په خاطر، هیڅ ډول هلي ځلي نه دي سپمولي.

یو واري بی بی سی راډیو خبر ورکړ چې په ترکمنستان کې ترکمني مقاماتو له ایران نه ورغلی شپاړس واګوني ریل گاډۍ توقیف کړ. د ریل گاډي د لومړني واګون پر تندي لیکلي وو:

«کمک های جمهوري اسلامي ايران به مردم رنج دیده افغانستان.»

خو په ریل گاډۍ کې پرته له سلاح بل څه نه وو، چې د شمال ټلوالې ته یې لیردوله. دا وه د ایران د اسلامي جمهوریت؟ د همزبتوب، همدینتوب او گاوندیتوب د بیسارو تحفو یوه وړه نمونه چې د افغانستان ورو او له جگړې سترو خلکو ته یې ورلیرله. دغه راز روسان هم له افغانستان څخه له وتلو وروسته غلی کینناستل، خپلو لاس و هڼو او وړانې ته یې دوام ورکړ. یو وار ژورنالستانو د روسیې د وخت له جمهوررییس ولادیمیر پوتین نه پوښتنه وکړه چې روسانو په افغانستان کې جگړه پایلوده، مات شول او و وتل. پوتین په ځواب کې و ویل:

نه، موږ په افغانستان کې جگړه نه ده پایلودې او نه یو وتلي، اوس هم په افغانستان کې موږ په جگړه لګیا یو، که روسان نیغ په نیغه په افغانستان کې حضور نه لري، پنځوس کاله نور زموږ وسلې او لاسپوڅي هلته جگړه کوي.

ایران او پاکستان هر کله دا بار د افغانانو پر اوږو ور اچوي چې مهاجرو ته یې پناه ورکړې ده؛ خو په مقابل کې هېڅ کله دا نه یادوي چې دوی د دې مهاجرو له وجود نه څومره گټې اخیستي دي. پاکستان اتومي بم د افغانانو د مهاجرت او د افغانانو د نا امله زامنو د حماقت نه په استفادې سره تر لاسه کړ. پاکستان او ایران هېڅ کله د افغانستان دوست نه وو او نه به شي.

دې مهاجرو د دوی د وطن په آبادی کې څومره خولې تویې کړې دي، دا هم نه یادوي چې دا مهاجر جبراً هلته استوگن شوي دي، نه د هوس په خاطر، په دې هم خبر نه دي چې دا مهاجر له هغې ټولني، پولیسو او حکامونه بڼه زړه لري که بد. د دغو سختیو او بد بختیو یو جگ غږ او جگې چیغې ته پام وکړئ. د شعر دې نمونې ته وگورئ چې یو افغان مهاجر د یوې مړې ډوډۍ د پیدا کولو په خاطر څه ورځې تیروي او څه ستونزې گالي. شاعر د خپل دردیلي ژوند او دردیلي زړه غوټې پرانیزي. د شعر شاعر ما ته نه دی ما لوم، هر څوک چې وي، د ایران د نارواوو، مزدوریو او غمونو بڼه انځور یې کړی دی، او خور غږې سندرغاړې فیروز کندوزي په خپل څواره غږ کې ډیر بڼه زمزمه کړی دی. دا شعر ښاغلي کندوزي په دوه ډوله زمزمه کړی دی. لومړی په آزاده فضا کې له یوې دمبورې او یوه ضرب (زیر بغلي) سره، دویم یې له رباب او تېلي سره په کومه سنديو کې. شعر کیدای شي ډیر اوږد وي. په لومړنۍ ثبت شوي برخه کې شعر یو بند اوږد دی، خو زه یې په دا وروستي بند سم پوه نه شوم، ځکه مې له دویمې سندرې نه دا شعر ثبت کړی دی:

ورک دې شي ایران

ورک دې شي ایران له غم لرلو تومنو سره ژوند مې په کې تیرکړم دم د یو جوړه جامو سره

ورک دې شي ایران، په ایران کې مې زړه تنگ دی
هر شرکت ته لار شم، په نصیب کې مې کلنگ دی
پوه په گناه نه يم، د مهندس را سره جنگ دی
میاشت مې پوره نه وي، بیا روان شم بسترو سره

ورک دې شي ایران له غم لرلو تومنو سره ژوند مې په کې تیرکړم د یو جوړه جاموسره

ورک دې شي ایران، کار یې ټول په غم لړلی دی
هر ځوان ته چې گوري، په ژوندیني د گور مړی دي
حال پوښتنه ی مې مه کړه، د مزله گردو وهلی دی
څوک لارو کې مړه شول، څوک سودا کوي گوروسره

ورک دې شي ایران له غم لرلو تومنو سره ژوند مې په کې تیرکړم دم د یو جوړه جاموسره

<https://www.youtube.com/watch?v=H3fW9H35BCQ>

په افغانستان کې د افغانانو د نا پوهۍ په وجه او د ټولو دخپلو هیوادونو د منفي رول د لوبولو په نتیجه کې، افغانستان په گورستان بدل شوی و. مور د بها الدین مجروح په شانتي د بیداد له ښار نه د ظلم آباد په لوري سفر ته اړ شوو. هغه شیبه را ورسیده چې مور بچی له تي جدا کوي. زه له خپل وطن نه جدا کېدم. د وطن پرېښودلو ته اړ ایستل شوم، خو په ټوله مانا په دې پوه نه شوم چې افغانستان یعنی څه؟ ما په کې د خپلې تاندې ځوانۍ تاندې شیبې داسې تیرې کړې، لکه تي خوری ماشوم یې چې د مور په غبر کې تیروي. او په دې موده کې په دې پوه شوم چې افغانستان یو بڼ و؛ خو دا وخت دا بڼ د خپلو بچو له پاره د مرگونو په تمخي بدل شوی و، افغانستان اوس په یوه وچه بیدیا او یو وچ ډگر بدل شوی و. مگر د څه شي ډگر؟ زه دومره پوه شوی يم چې:

کور دننه د چپي او راستي گوندونو د سر ماتولو، ترور او جگړو ډگر = افغانستان
د هند او پاکستان دخپلمنځي سياليو او نيابتي جگړې او مقابلي ډگر = افغانستان
د امريکا او القاعدې د مقابلي او سيالي ډگر = افغانستان

د پاڼو شمېره: له 3 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

د سړې جگړې د پای ټکي او اصلي ډگر = افغانستان
 د تنظيمي ټوپکيانو د وحشت، سيالي چور تالان او غچ اخستني ډگر = افغانستان
 د مخدراتو د کرنې، پروسس او قاچاق ډگر = افغانستان
 د عربي وهابيت او ايراني شيعه ايزم د مقابلي او نيابتي جگړې ډگر = افغانستان
 د بوش او بن لادن د بنکر په بنکر کېدو، نيابتي جگړې او زور آزمويې ډگر = افغانستان
 د نړۍ د ډيرې ټيټې بيبي خون بها د خلکو د اوسيدو ځای = افغانستان
 د نړي د ډيرو پر مخ تللو او وروستي ماډل سلاح گانو د آزمويې او کارولو ډگر = افغانستان
 او: آف غا نست ان...

له دغو ټولو عقو، ستونزو او د وطن د پريښودو له درانه پيټي سره مي مجبوراً بايد د پاکستان په لوري مخه کړي وای. زما او زما د ميرمنې او بچ وپاسپورتو نه جوړوو، ستونزه د ورينداری او د ورپرونو د پاسپورت وه. د هغوی د پاسپورت کارونه مي پيل کړل. هره ورځ به د پاسپورت رياست ته تلم. ټول خلک په ټينښته کې وو، د پاسپورت د رياست په انگرکي خلک نه خايدل، ما په ډير زحمت د ورينداری د پاسپورت کارونه خلاص کړل، د کوم مدير امضا پاتې وه، چې وروسته د هغه له امضا نه بايد د پاسپورت قيمت په بانک کې تحويل شوی وای. مدير د نويو خلکو له ډلې نه هم نه و، پخوانی مامور ښکارېده، راته وې ويل:

بنځه دې څه کيږي؟

ما لکه کلک راستگوي و ويل:

وريندارمي ده.

له دې سره يې سم را ته وويل:

چې اوس اسلامي قانون دی، بنځه او د هغې محرم دې راشي.

ما مدير صاحب وپوښته:

محرم تاسو چا ته وايي؟

هغه په ډيره نرمه لهجه چې پښيمني يې ملتيا کوله، را ته و ويل:

«بايد يا يې ميره موجود وي يا يې ورور!»

ما د ډيرو په ناتار او د گوليو په باران کې خپل ورور او د ورينداری ورور له کومه کړي وای. د ورينداری ورور په ميدان ښار کې او زما ورور په ماسکو کې و، د دوی د راتگ امکانات نه وو.

د مدير له دفتر نه د باندې په انگر کې د خدای په هيله هک پک ودرېدم، له ځان سره مي چرت واهه چې اوس يې څنگه کوي. که گورم چې يو پخوانی يار را نږدې شو. ده هم د نويو ټپل شويو قوانينو په سپورې کې د ډيري ت ربار لاندي ژوند کاوه. په اول سر کې ما ونه پيژانده، له لنډې سترې مه شي نه وروسته مي وپيژانده. هغه و پوښتم:

«ولي داسې اوتراو پرېشانه يې؟»

ما ورته داستان بيان کړ. هغه و ويل:

«دا خو څه مشکل کار نه دی. پوهاند صاحب رشاد خو دې استاد دی، هغه ته ورشه، د پاسپورت رئيس جنرال محبوبې هغه ته داسې احترام لري لکه مريد يې چې پيرته لري.»

بس، له هغه ځای نه مي په بايسکل باندې پښه واړوله او مخامخ رشاد صاحب ته ورغلم. د ټوپکي ناورين نه مخکې به زه هره اونۍ يو وار د رشاد صاحب زيارت ته ورتلم. د هغه مبارک د صحت د پوښتنې تر څنگه به مي د خپلو درسونو، مطالعاتو او تحقيقي کارونو په لړکې راولاړې شوي ستونزې هم ور سره شريکولې او ښايسته ډير ځنډ به مو مرکې سره کولې، ده مبارک به ماڅنونه را ته په نښه کول، لارښوونه به يې راته کوله او زما پوښتنو ته به يې په ډيري مهربانۍ ځوابونه راکول او د څيړنې نوي لارې او ضروري مسایل به يې را ته په نښه کول.

له رسيدو سره سم مي وليدل چې علامه د کتابتون منځ کې په مطالعه بوخت دی. زه چې څنگه کيناستم، دی مبارک د مطالعې له کوټې نه ميلستون ته راغی. له روغېر وروسته مو لکه د تل په څير يو څه مرکه سره وکړه. ده فکر کاوه چې زه به بيا د پوښتنو کوم ليست را وباسم؛ خو ما اصلي موضوع ور ياده کړه. دی مبارک ناڅاپه پاڅيده او بيرته خپل کتابتون ته ولاړ، د خپل کار د ميز د له روک نه يې خپل يو ويزت کارت را واخست او داسې يې پرې وليکل:

«محبوبې صاحب!»

آصف بهاند اول زما شاگرد او بيا همالته ادبياتو پوهنځي کې استاد شو، څه کار يې تاسو سره بند دی، د ده د ستونزو په برخه کې مرسته وکړئ.»

محبوبي ته مي په ډېر جنجال ليک ورساوه. محبوبي چې د رشاد صاحب کارت او نوم وليد، ډېر احترام يې وکړ؛ خو د شک او ترديد په سترکه يې را ته کتل. زما سر او وضع ډېره خرابه وه. کالي خيرون، رېره بېره او هيڅ ځای مي د پوهنتون استاد ته نه پاتي کيده؛ په همدې حال کې د پاسپورت رئيس بناغلي محبوبي پوښتنه را نه وکړه: «په خپله استاد چيري دي؟»

ما ورته و ويل:

«زه په خپله يم، آصف بهاند يم.»

بيا يې د کار پوښتنه وکړه. ما د پاسپورت اوراق په مخکې ورته کينودل او داستان مي ورته تير کړ. ده پرته له ځنډ ه نوم وړی مدير را وغوښت او هماغلته يې پاني ور باندې امضا کړې. په هماغې شيبه مي د ورينداری د پاسپورت پاني واخستلی او د کورنيو چارو وزارت ته مخامخ، د افغانستان بانک ښاري څانگې ته ورغلم، چې د پاسپورت قيمت وسپارم. يو ايله جاري غونډې هلک، ټوپک په لاس، پکول پر سر، دستمال په غاړه چې هيڅ ځای يې د بانک ساتونکي ته نه پاتي کيده، راته و ويل:

«برو بيا، بانک بسته شده، خزانه دارا حسابي ميکنه، سبا بيا!»

سبا وختي مي ټاکلي ځای ته ځان ورساوه. هماغه ټوپکوال له هماغه پکول سره په يوې زړې څوکۍ ناست و، خود بانک ودانۍ لوتې، لوتې پرته وه. ما چې د پوښتنې تابيا وکړه، هغه په يوه غولونکي خدا راته و ويل:

«برو بيا، ده بانک مرکزي، اينجه ره شو گلېدين کتي راکت زد خراب کد.»

دخلکو دگونگوسي له مخې دوی خپله د شپې له خوا د بانک دارايي لوتوله، تعمير به يې په ماین يا راکت الوزاوه او بيا به يې پرې مخالفينو ور اچوله.

په دې ډول په افغانستان کې کله چې هر ډول ضد بشري، ضد ملي او ضد انساني جنايتونه تر سره شي، بيا د شريعت خولې ور باندې ايښودل کيږي او پتيري، له بده مرغه چې ساده افغانان د شريعت د نامه په اوریدو سره خوله گونگۍ کوي او ځان غلی نيسي.

له دغو ټولو عقو او د وطن د پريښودلو له درانه پيټي سره مي مجبوراً د پاکستان په لوري مخه کړه. په موټر کې ناست وم او د خپلې کورنۍ، مور، کلي، کور، ښار او وطن په باب مي چرت واهه او د ذهن په تا خانو کې مي د يو شعر دغه کلمات هم په ژړا سر وو:

که يون دی يون دی، مخ کې بيلتون دی ...

ما د موټر له کرکې نه د باندې کتل، ليدل مي چې هر څه منډې وهي او زموږ د حرکت پر خلاف روان دي او زموږ د ليدلو له سيمې نه وزي.

او ما ليدل چې زه له خپلې خالي نه لري کيږم.

او ما ليدل چې...

او ما ليدل چې زما لاس تش دی او زما د عمرونو خواري په اوبو لاهو شوي او اورکې سوخيدلي ده او زه تش لاس په نا آشنا لارو سر او د ظلم آباد پرلوري روان يم.

«برياليتوب د هغه چا دی، چې ډير استقامت ولري»

د اتمې برخې پای